

Masterprogrammet i Pedagogiskt arbete/Didaktik med
utomhuspedagogisk inriktning/Specialpedagogik
och fristående kurs

STUDIEHANDLEDNING

BARN OCH UNGDOMAR SOM UTMANAR SKOLAN

Programkurs: 949A05
Fristående kurs: 921A01

2019/2020

Kursansvarig: Tove Mattsson

Administratör: Malin Åberg

PRAKTISKINFORMATION	3
KURSENSINNEHÅLL	4
Mål:	4
STUDIEFORMER	5
Föreläsningar	5
Läslogg	5
Gruppdiskussioner	6
Lisamhappenings	6
Examination.....	7
Fältstudier	7
Fältstudie 1.....	7
Fältstudie 2.....	8
Examinationsuppgift	8
Bedömningskriterier examinationsuppgiften:	8
Fusk och plagiat.....	9
Kurskoder i kursen:.....	9
KURSUTVÄRDERING	9
SCHEMA.....	10
LITTERATURLISTA & REFERENSLITTERATUR.....	12

PRAKTISKINFORMATION

Kursansvarig:

Tove Mattsson, tove.mattsson@liu.se

Examinator:

Lotta Holme, lotta.holme@liu.se

Administratör:

Malin Åberg, 013-284060, malin.berg@liu.se

Lisam:

All återkoppling på uppgifter ges direkt via Lisam, kursens lärplattform.

Tryck i stjärnan uppe i högra hörnet både i kursrum och i grupprum så blir ni meddelade när inlägg görs på sidan.

Allmänna frågor under kursens gång ställs företrädesvis även de via Lisam så att alla kan se och ta del av svaret. Tagga gärna den frågan berör i frågan så uppmärksammar denne frågan fortare.

Hur du **"taggar"** någon i Lisam:

Skriv: @Förnamn_Efternamn

En lista med passande personer i Lisam kommer då upp under. Tryck på den som berörs.

Om flera personer har samma namn ser du t.ex. student-ID om du för pilmarkören över namnet.

KURSENS INNEHÅLL

Kursen syftar till att behandla och problematisera begreppet en skola för alla med särskilt fokus på barn och ungdomar som utmanar skolan. Grupper och individers villkor i samhället behandlas med hjälp av fält- och litteraturstudier.

Begreppen normalitet och avvikelse problematiseras och diskuteras utifrån olika teoretiska förklaringsmodeller.

Vidare studeras elevers och lärares roller och förhållningssätt i en skola för alla. Den studerande ges möjlighet att utveckla strategier för att möta barn och unga som utmanar skolan.

Mål:

Efter avslutad kurs ska den studerande kunna:

- redogöra för den historiska och ideologiska utvecklingen bakom målet "en skola för alla".
- beskriva och kritiskt granska olika gruppers och individers villkor i samhället, och dess betydelse för vardagslivet i skolan.
- utvecklat kunskaper och förståelse för barn och ungdomar som utmanar skolan.
- tillämpa/redogöra för strategier för att skapa miljöer för elevers utveckling och lärande.

STUDIEFORMER

Föreläsningar

Träff 1: Daniel Persson Thunqvist: *Barn och ungdomar som utmanar ur ett utbildningssociologiskt perspektiv.*

Träff 2: Rickard Östergren: *Elevhälsa.*

Träff 3: Gunvor Larsson Torstensdotter: *Neuropsykiatriska störningar: Dagens förklaring till problem i skolan.*

Träff 4: Tove Mattsson: *Perspektiv på specialpedagogisk verksamhet.*

Läslogg

För att hjälpa er att komma igång med läsandet av litteraturen skall ni i kursen skriva läslogg. Läslogg är något som skrivs som stöd för sitt eget lärande, en ingång i en diskussion med andra och stimulera er att kritiskt granska er litteratur. Till detta letar ni fram en internationell vetenskaplig artikel som fördjupar, problematiserar eller nyanserar något som tas upp i boken. Även denna kommenteras och redovisas i loggboken.

- Läslogg 1:** Hjørne och Säljö (2008) samt relevant, internationell vetenskaplig artikel av eget val.
- Läslogg 2:** Greene (2017) samt relevant, internationell vetenskaplig artikel av eget val.
- Läslogg 3:** Thornberg (2013) samt relevant, internationell vetenskaplig artikel av eget val.

Läsloggar kan se ut på olika sätt men skall diskutera litteraturen och inte bara återge. För alltså läslogg för ert eget lärande, för kommunikation med era gruppmedlemmar och för att underlätta kommunikation med oss kursansvariga.

Frågor som kan ställas när Du skriver en läslogg skulle kunna vara följande:

- Vilket är bokens budskap?
- Vad håller du med om? Vad håller du inte med om?
- Tillför boken ny kunskap för dig?
- Finns det någon bakomliggande agenda/budskap som författarna försöker få fram?
- I vilken kontext publicerades texten? Tänk källkritiskt!

Gruppdiskussioner

Vi kommer att dela upp er i arbetsgrupper och varje grupp får ett grupprum på Lisam där ni uppmuntras att diskutera, utmana varandra och fördjupa era reflektioner. Det finns dels möjlighet att använda nyhetsfeeden inom gruppen, diskutera i dokument ni laddar upp och/eller så kan ni ladda in en så kallad "Diskussionstavla" i er grupp¹.

Vid tre tillfällen på kursen vill vi uppmuntra er att ha en **livechatt** med varandra inför inlämnandet av uppgifter. Varje grupp bestämmer själva exakt tid och datum, men vi föreslår vecka 40, 50 och 9 då det ligger mellan våra ordinarie kurstillfällen. Chatten utförs förslagsvis via TEAMS, ett program som ni når via Lisam och där gruppen kommer ha tillgång till ett grupprum.

Lisamhappenings

Vi vill att kursens Lisam-rum skall vara en levande plats under kursen där vi (både lärare och studenter) delar med oss av olika källor under kursen. Kursansvarig kommer kursens första veckor att lägga ut inspirationsmaterial som en "happening" på Lisam. Därefter skall ni ta över detta och vid något tillfälle på kursen publicera något intresseväckande, nytt och/eller givande i relation till kursen. Vi kommer dela upp kursveckorna för detta under kursstarten.

En Lisamhappening kan vara vad som helst, en filmsnutt, en tecknad serie, en aktuell vetenskaplig artikel eller tips om något bra program. Gemensamt är att det är kopplat till kursens mål och att det ska vara något som stöttar er i era studier. Stöter ni på något mer som ni tror skulle kunna vara givande för oss andra i kursen så dela med er i kursens nyhetsfeed.

¹ Manualer för vad ni kan göra i er grupp och på Lisam i stort finner ni genom att klicka er till "Nyhetsfeed" för ditt Lisamkonto (vänstra högra hörnet), "Lisam-support" och därefter "Manualer för studenter".

Examination

Det finns flera examinerande moment på kursen. För att få godkänt på kursen krävs att samtliga moment är utförda/uppladdade och godkända av kursansvarig.

Närvaro vid fyra kurstillfällen på Campus Valla, Linköpings universitet: För att bli godkänd på kursen krävs närvaro vid samtliga fyra (4) seminarier på campus. Vid sjukdom eller annan frånvaro finns möjlighet att komplettera lärandeaktiviteter från kurstillfället. Vi rekommenderar dock varmt närvaro, då din frånvaro gör att andra kursdeltagare missar din input. Kompletteringsuppgift vid frånvaro får du om du mailar Tove.

Läslogg/Litteratordiskussion: Under kursen förväntas du läsa obligatorisk litteratur, skriva reflektioner kring denna, ladda upp på Lisam och sedan diskutera denna i era arbetsgrupper via Lisam. För att bli godkänd måste du ha laddat upp tre läsloggar under inlämningar, så läser vi dem där.

Närvaro vid kurstillfällen samt tre läslogg ger 2 hp med betyget U-G.

Fältstudier

Målet med fältstudierna är att genom samtal, intervjuer och observationer få fördjupad kunskap om olika innehållsavsnitt i kursen. Genom samtal och reflektion bli medveten om olika barn och ungdomars livsvillkor och vilka konsekvenser som det kan få i relation till skolan.

Fältstudie 1

Studera och beskriv vilken betydelse skolan har för barns och ungdomars sociala identitet. Vilken betydelse har olika sätt att bemöta barn och ungdomar i olika institutionella sammanhang för deras identitetsutveckling? Lyft fram betydelsen av relationen mellan utbildning och socialisationsprocessen.

Samtala eller intervju minst *två personer ur olika yrkesgrupper* som på något sätt kommer i kontakt med barn och ungdomar som går i skolan (lärare, specialpedagog, socialarbetare, polis, kurator, sjuksköterska, socionom, psykolog, fritidspedagog). Hur ser dessa yrkesgruppers möte ut med barn och ungdomar i skolan?

I paperet ska Du relatera resultatet från dina intervjuer till den litteratur som du har läst i kursen (inklusive minst en egen vald internationell vetenskaplig artikel) samt använda någon litteratur kring intervju som datainsamlingsmetod. Omfattning, 2000 ord +/- 10%. Den skriftliga redovisningen laddas upp på Lisam senast 1/12 kl. 23.30. Redovisning sker den 22/11 genom att grupperna håller var sin presentation för hela gruppen kring det samlade resultatet.

Fältuppgift 1 ger 3 hp med betyget U-G.

Fältstudie 2

I uppgiften ingår att samtala med elever i dagens skola om deras förhållande till skolan. Intervjua minst två elever (glöm inte att du måste be om lov från deras vårdnadshavare innan du gör intervjun). Ställ eleverna i centrum och deras erfarenhet av skolan där fokus för fältstudien dels kan handla om betydelsen av relation till läraren, dels om elevernas förhållningssätt till undervisningen. Beskriv exempelvis vilken betydelse relationer har i skolan och vad det kan få för konsekvenser för det enskilda barnet/ungdomens sociala identitet och status i skolan. Intervjufrågorna måste okejjas av kursansvarig (via lisam eller mail) innan intervjuerna genomförs.

Omfattning, 2000 ord +/- 10%. En skriftlig redogörelse laddas upp på Lisam senast den 5/4 2019. Uppgiften skall innefatta någon litteratur kring intervju med barn som datainsamlingsmetod. Minst en egen vald internationell vetenskaplig artikel skall kopplas till texten.

Fältuppgift 2 ger 3 hp med betyget U-G.

Examinationsuppgift

Denna avslutande examination ska vara en beskrivning av var den studerande själv befinner sig i förhållande till den kunskap som bearbetats under kursen. En reflektion över det egna lärandet. Examinationsuppgiften består av en fördjupad diskussion av kursens innehåll. I denna diskussion skall även vetenskapliga artiklar ingå.

Max 3000 ord +/- 10%. Ladda upp den på Lisam i mappen examination senast den 24/5 2019 kl. 23.30

Examinationsuppgiften ger 7 hp med betyget U-VG.

Bedömningskriterier examinationsuppgiften:

För betyg G:

Grundar resonemang i vetenskaplig litteratur.

Korrekt formalia.

Behandlar perspektiv på barn och ungdomar, enskilt och i grupp, i samhället och i skolan.

Behandlar det egna lärandet i relation till barn och ungdomar som utmanar skolan kopplat till vetenskaplig litteratur.

Diskuterar med hjälp av både sociologiska-, psykologiska- och (special-) pedagogiska perspektiv.

För betyg VG:

Påvisar analytiskt djup.

Problematiserar materialet i relation till vetenskaplig litteratur och kursuppgift.

Skapar självständiga resonemang med hjälp av vetenskaplig litteratur.

För betyg U:

Att inte uppnå kriterierna för godkänt betyg.

Uppgiften grundar sig i allmänt tyckande och bristande förankring i vetenskaplig litteratur.

Uppgiften innehåller fusk och plagiat.

Student som inte i tid lämnar in uppgifter till deadline ges möjlighet att göra så löpande under kursens gång, men kan då inte räkna med att få återkoppling lika snabbt. Det finns också möjlighet att lämna in senast sista augusti 2020. Meddela alltid din lärare via mail om du lämnar in uppgifter efter uppgiftens deadline så vi vet att den finns där för bedömning.

Fusk och plagiat

Med fusk menas att med otillåtna hjälpmedel eller på annat sätt försöka vilseleda examinator när en studieprestation ska bedömas. Om en examinator misstänker att en student fuskat ska hon/han anmäla det till Linköpings universitets disciplinnämnd som sedan utreder ärendet och fattar beslut om eventuella disciplinära åtgärder. En form av fusk är så kallat plagiat. Plagiat är när man på ett otillåtet sätt använder sig av andras texter. Det är därför viktigt att man som student försäkras om vilka regler och normer som gäller när man skriver referat av andras texter och när man citerar. För att kunna upptäcka plagiat kan en examinator med hjälp av Urkund jämföra en students text med andra texter som ligger lagrade i Urkunds databas.

Länk för hantering av disciplinärenden: <https://www.student.liu.se/studenttjanster/lagar-regler-rattigheter/disciplinarenden?l=sv>

Mer information om vad plagiat innebär finns här: <https://www.urkund.com/se/student>

Kurskoder i kursen:

SRE1: Skriftlig redovisning (Läslogg & seminarier), 2 hp, U-G

SRE2: Skriftlig redovisning (Fältuppgift 1), 3 hp, U-G

SRE3: Skriftlig redovisning (Fältuppgift 2), 3 hp, U-G

STN1: Skriftlig examinationsuppgift, 7 hp, U-VG

KURSUTVÄRDERING

Utvärdering av kurser på Linköpings universitet sker via EVALUATE. Utvärderingen skickas ut i direkt anslutning till kursavslutningen och ligger öppen i 14 dagar. Utvärdering genomförs dessutom i samband med kurstillfälle 2 samt kurstillfälle 4.

SCHEMA

Vecka	Planering	
36	Förberedelseläsning: Brodin & Lindström (2004) och Willis (1977/1983).	
37	Kursstart 13/9 9-12: Kursintroduktion 13-15: Föreläsning: Daniel Persson Thunqvist: Barn och ungdomar som utmanar ur ett utbildningssociologiskt perspektiv. 15-16: Fortsättning kursintroduktion	Registrera dig på kursen
38	Litteraturstudier och diskussioner på Lisam Förbered <i>läslogg 1</i> : Hjørne & Säljö (2008) +artikel	
39		
40		Livechatt i grupp inför <i>läslogg 1</i> Inlämning av <i>läslogg 1</i> senast v40
41	Litteraturstudier och diskussioner på Lisam Arbete med <i>Fältstudie 1</i>	
42		
43		
44		
45		
46		Förbered presentation av <i>Fältstudie 1</i> i grupp
47	Kursträff 22/11 9.15-12: Grupppresentation <i>Fältstudie 1</i> 13-15: Rickard Östergren: Elevhälsa 15-16: Halvtidsutvärdering	
48	Litteraturstudier och diskussioner på Lisam Förbered <i>läslogg 2</i> : Greene (2017) +artikel	Inlämning <i>Fältstudie 1</i> senast 011219
49		
50		Livechatt i grupp inför <i>läslogg 2</i> Inlämning av <i>läslogg 2</i> senast v50
51		
52		
1	Litteraturstudier och diskussioner på Lisam	
2		
3		
4		

6	Kursträff 7/2 10-12: Föreläsning: Gunvor Larsson Torstensdotter: Neuropsykiatriska störningar: Dagens förklaring till problem i skolan. 13-15: Seminarium om problemhantering i grupp	
7	Litteraturstudier och diskussioner på Lisam Förbered <i>läslogg 3</i> : Thornberg (2013) +artikel	
8		
9		Livechatt i grupp inför <i>läslogg 3</i> Inlämning av <i>läslogg 3</i> senast v9
10	Litteraturstudier och diskussioner på Lisam Arbete med <i>Fältstudie 2</i>	
11		
12		
13		
14		Inlämning <i>Fältstudie 2</i>
15	Litteraturstudier och diskussioner på Lisam Arbete med <i>Examinationsuppgiften</i> Fallbearbetning (individuellt)	
16		
17		
18	Kursträff 8/5 10-12: Tove Mattsson: Perspektiv på specialpedagogisk verksamhet 13-15: Caseseminarium 15-16: Kursutvärdering	
19		
20		
21		Inlämning av <i>examinationsuppgift</i>
22		

LITTERATURLISTA & REFERENSLITTERATUR

Barn och ungdomar som utmanar skolan, kurskod 949A05/921A01

Obligatorisk litteratur:

Brodin, J. & Lindstrand, P. (2004/2009). *Perspektiv på en skola för alla*. Lund: Studentlitteratur.

Greene, R. W. (2017). *Hitta rätt: en lösningsfokuserad samarbetsmetod för skolan*. (Upplaga 1). Lund: Studentlitteratur.

Hjörne, E. & Säljö, R. (2008). *Att platsa i en skola för alla. Elevhälsa och förhandling om normalitet i den svenska skolan*. Finland: Nordstedt.

Nilholm, C. (2006). Special education, inclusion and democracy. *European Journal of Special Needs Education*, 21(4), 431-445.

Nordahl, T., Sorlie, M.- A., Manger, T. & Tveit, A. (2007). *Att möta beteendeproblem bland barn och ungdomar-Teoretiska och praktiska perspektiv*. Stockholm: Liber.

Thornberg, R (2013). *Det sociala livet i skolan. Socialpsykologi för lärare*. Stockholm: Liber.

Willis, P. (1977). *Learning to labour. How working class kids get working class jobs*. Farnborough: Saxon House. (Kapitel 1-4). Eller på svenska: Willis, P. (1983). *Fostran till lönearbete*. Göteborg: Röda bokförl. (Kapitel 1-4)

Därutöver väljer varje student internationella vetenskapliga artiklar som komplement och fördjupning.

Fördjupningslitteratur:

Ambjörnsson, F. (2004). *I en klass för sig: genus, klass och sexualitet bland gymnasietjejer*. Stockholm: Ordfront.

Bartholdsson, Å. (2007). *Med facit i hand. Normalitet, elevskap och vänlig maktutövning i två svenska skolor*. Avhandling i socialantropologi. Stockholms universitet.

Förenta Nationerna (1989). *Barnkonventionen*. Nås bl.a. via unicef.se

Gy 11 (2011). *Läroplan, examensmål och gymnasiegemensamma ämnen för gymnasieskola 2011*. Stockholm: Skolverket.

Heath, S. B. (1982). 'What No Bedtime Story Means: Narrative Skills at Home and School', *Language in Society* 11(1), 46–76.

Hejlskov Elvén, B. (2009). *Problemskapande beteende vid utvecklingsmässiga funktionshinder*. Lund: Studentlitteratur.

Hejlskov Elvén, B. (2014). *Beteendeproblem i skolan*. Stockholm: Natur och kultur.

Hejlskov Elvén, B., & Edfelt, D. (2017). *Beteendeproblem i förskolan : om lågaffektivt bemötande*. Stockholm : Natur & Kultur

Hellberg, K. (2006). Olik, annorlunda, kategoriserad. I J. Lind (red) *Normalitetens förhandling och förvandling*. Stockholm: Brutus Östlings Bokförlag Symposion.

HFSR/CODEX. *Forskningsetiska principer för humaniora och samhällsvetenskap*. Vetenskapsrådet. Hämtad den 17 juni 2019 från <http://www.codex.vr.se/texts/HFSR.pdf>

- Hägglund, S. (2001). Tema: FNs konvention om barns rättigheter- en källa till viktiga forskningsfrågor om barns och barns villkor. *Utbildnings och demokrati*. 10(2), 3-8.
- Kasselias Wiltgren, L. (2014a). Youth using national symbols in constructing identities. *Journal of Youth Studies* 17(3), 308–323.
- Kasselias Wiltgren, L. (2014b). Import: Ungdomar skapar etniska kategoriseringar. *Barn: Forskning om barn och barndom i Norden* (4), 31–46.
- Lgr 11 (2011). *Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet 2011*. Stockholm: Skolverket.
- Lind, J. (2006). *Normalitetens förhandling och förvandling*. Stockholm: Brutus Östlings Bokförlag Symposion.
- Nilholm, C. & Göransson, K. (2013). *Inkluderande undervisning – vad kan man lära sig av forskningen?* (FoU-rapport). Specialpedagogiska skolmyndigheten (SPSM).
- Persson, B. & Person, E. (2012). *Inkludering och måluppfyllelse-att nå framgång med alla elever*. Stockholm: Liber.
- Regeringskansliet, S. (2008). *FN: s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning*.
- Skollag 2010:800. Stockholm, Utbildningsdepartementet.
- Skolverket (2011). *Särskilt stöd i grundskolan. En sammanställning av senare års forskning och utvärdering*. Hämtad från skolverket.se
- Skolverket (2014a). *Arbete med extra anpassningar, särskilt stöd och åtgärdsprogram*. Skolverkets allmänna råd med kommentarer. Hämtad från skolverket.se
- Skolverket (2014b). *Stödinsatser i utbildningen. Om ledning och stimulans, extra anpassningar och särskilt stöd*. Hämtad från skolverket.se
- Stiegedahl, M. (2004). *Framgångsalternativet. Mötet i skolan mellan utanförskap och innanförskap*. Lund: Studentlitteratur.
- Svenska Unescorådet (2006). *Salamanca deklARATIONEN och Salamanca +10*, Stockholm: Svenska
- Tinglev, I. (2014). *En specialpedagogisk överblick*. Skolverket. Hämtad från skolverket.se
- Tommaso M., & Jonsson, R. (2012). Incomprehensible language? Language, ethnicity and heterosexual masculinity in a Swedish school. *Gender & Language* 5(2), 241-269
- Venue (2013) *Inblickar i specialpedagogik*. Temanummer webbtidning. Nås via: <https://liu.se/uv/lararummet/venue/arkiv?l=sv>
- Zetterqvist Nelson, K. & Sandin, B., (2005). The politics of reading and writing problems: changing definitions in Swedish schooling during the twentieth century. *History of education*, March, vol 2, 189-205